

A kutatás középpontjában a Digesta 9.3. titulusa (*De his, qui effuderint vel deiecerint*) áll (amelyet a szerző tudományos diákkör keretében fordított le) benne pedig az *edictum de deiectionis et effusionis* és az *edictum de posito et suspensio* elnevezésű keresetek. A szerzőnek célja ezzel az volt, hogy a D. 9.3. titulus eddig magyarul hozzá nem férhető fragmentumairól egy modern fordítást készítsen. Ezen fordítási gyakorlatból fejlődött ki (mint tudományos eredmény) a letisztázott, (kortárs francia fordítással is egybevetett) magyar nyelvű szöveg, valamint a kísérő tanulmánya.

A szerző dolgozatában azonban csak a lakásból kidobott, kiöntött dolgokkal okozott kárra vonatkozó szabályokat kívánja ismertetni. Az ókori római urbanizáció „ellentmondása” alapozza meg *edictum de deiectionis et effusionis* kiadását azzal, hogy a Kr. e. III. századtól egyre magasabb házakat építettek, azonban a közművesítettség, valamint a hulladék kezelésének kultúrája (mai szemmel nézve) igen fejletlen volt. Különféle tárgyak vagy folyadékok ablakon való kiöntése szokásos, mondhatni természetes eseménynek számított abban a korszakban. A praetor ezen sérelmes helyzetet próbálta meg „orvosolni” a jog eszközével: az *edictum de deiectionis et effusionis* kiadásával, amely mintegy védelembe vette a járókelőket.

Ha részletesebben áttekintjük *edictum* rendelkezéseit, illetve az alapján megadható *actio de deiectionis vel effusionis*, akkor három egymástól jól elkülöníthető jogi tényállást különböztethetünk meg. A három tényállást összeköti az egyező elkövetési magatartás, elhatárolásuk alapja pedig az okozott eredmény: vagyoni károk, szabad ember sérülése vagy szabad ember halála.

Az *edictumok* relevanciáját tekintve megállapíthatjuk, hogy a szabályok római életviszonyok között alakultak ki, de egészen mai napig tovább élnek. Alapjaiban és részleteiben továbbra is kötőerővel bírnak a modern jogban is. Így nyomuk van a két világháború közötti magyar anyagi jogban, az 1928. évi Magánjogi Törvényjavaslatban, az 1959-es Polgári Törvénykönyvön keresztül pedig egészen a hatályos, 2013. évi V. törvényig megtalálhatóak ezen tényállások az ún. épületkárok körében.

Kulcsszavak: *actio de deiectionis vel effusionis*, *actio de posito vel suspensio*, kvázi deliktuális felelősség